

22. 8. 2023

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

ESG - právní pohled na jeho obsah

V posledních letech se zvýšeným povědomím o dopadech lidských činností na životní prostředí a společnost roste zájem o investování do trvale udržitelných projektů. Jedním z hlavních pojmových rámců, který se stal středobodem pozornosti, je zkratka ESG (Environment, Social, Governance).

Tento článek se zaměřuje na jednotlivé pojmy ve zkratce ESG a jejich význam v kontextu trvale udržitelných investic.

„E“ jako environmentální dopady

Environmentální kritéria, označovaná také jako environmentální faktory, které se skrývají pod písmenem E, jsou jednou ze tří základních kategorií kritérií, respektive faktorů ESG a spolu se sociálními a správními tvoří základní referenční rámec pro nefinanční reporting.

Oblastí, kterou se environmentální kritéria zabývají, je dopad spotřeby zdrojů a činnosti daného podniku, na který povinnost ESG reportingu dopadá, na životní prostředí. Ať už se jedná o snižování dopadů klimatické změny, nebo o maximální možné snížení znečišťování životního prostředí, ke kterým dochází v důsledku činnosti podniku jako takové, tj. i v rámci celého dodavatelského řetězce.

Cíle, které by podniky měly sledovat, jsou zejména snižování emisí skleníkových plynů (snižování uhlíkové stopy), efektivní využívání energií a maximální využití čistých zdrojů energie, zefektivnění nakládání s odpady a likvidace obalových materiálů.

Proč sledovat environmentální dopady

Hodnocení environmentálních kritérií je důležitou součástí ESG reportingu a zejména investování nebo přístupu k investičnímu kapitálu. Environmentální analýzy umožňují investičním manažerům a investorům posoudit, jaký dopad má podnikání společnosti na životní prostředí a jakým způsobem podnik pracuje na snižování svého ekologického otisku. Podniky, které environmentální faktory sledují a aktivně pracují na snižování svých emisí a ekologického otisku, přičemž jsou tyto aktivity vykazatelné v rámci ESG reportingu, mají větší šanci na úspěch v dlouhodobém měřítku a jsou pro investory atraktivnější.

„S“ jako sociální faktor

Sociální faktor („S“) se představuje sociální faktory, jako práva zaměstnanců, zdravotní a bezpečnostní standardy, rovnost pohlaví a rovnost v odměňování – tedy otázky, které mohou mít negativní dopad na společnost. Zkoumá také interní politiky týkající se například inkluze, vztahů společnosti se zaměstnanci, zákazníky a dalšími zainteresovanými stranami. Bezpečnost a kvalita výrobků a ochrana spotřebitele jsou další z mnoha sociálních ukazatelů, které se berou v úvahu. Je vhodné zdůraznit, že sledování těchto (a i níže uvedených) ukazatelů má za cíl nejen zlepšovat pracovní podmínky zaměstnanců a vztahy uvnitř i vně podniku, ale také, a pro některé podnikatele i zejména, zefektivnit celkovou činnost a výnosnost podniku, jakož i vylepšit image podniku pro byznys partnery i zákazníky – spotřebitele.

V rámci ESG reportingu jsou podniky povinné tyto parametry a sociální jevy sledovat a relevantní

informace a analýzy v reportech uvést. Mezi povinné tzv. indikátory patří například (i) proces angažování a stížností mechanismy pro vlastní pracovníky, (ii) popis vlastních zaměstnanců (dle úvazku a vztahu, pohlaví a regionu), (iii) BOZP indikátory, (iv) platové rozdíly mezi ženami a muži a celkově a (v) závažné incidenty týkající se práce a lidských práv.

Význam sociálních faktorů pro podnikatelskou činnost

Finanční výkonnost společnosti může ovlivnit řada sociálních faktorů, které mohou způsobit krátkodobé, ale i po dlouhodobé problémy. Proč tedy sledování sociálních faktorů nepodcenit?

- Požadavky a složení pracovní síly společnosti mohou představovat problémy v budoucnosti. Stávky zaměstnanců nebo protesty spotřebitelů mohou přímo ovlivnit ziskovost společnosti tím, že způsobí nedostatek kvalifikovaných zaměstnanců nebo kontroverze, které poškozují pověst společnosti.
- Společnosti, které zajistí, aby jejich výrobky a služby nepředstavovaly bezpečnostní rizika, a/nebo minimalizují vystavení geopolitickým konfliktům ve svých dodavatelských řetězcích, se obvykle potýkají s menší volatilitou svého podnikání.
- Dlouhodobé změny spotřebitelských preferencí ovlivňuje složitá společenská dynamika, od prudkých nárůstů veřejného mínění na internetu až po fyzické stávky a bojkoty firem ze strany různých skupin. Osoby s rozhodovací pravomocí, nebo přímo investoři, je mohou považovat za důležité ukazatele potenciálu dané společnosti.
- „Udržitelní“ investoři se budou snažit minimalizovat rizika, která společenské faktory představují pro výnosy. Stejně jako v případě investování do ESG jako celku může být projevení preference společností, které těmto společenským otázkám věnují pozornost, pro investory způsobem, jak při investování odrážet své hodnoty a zároveň vést k vyšším a spolehlivějším výnosům v dlouhodobém horizontu.

„G“ jako správa a řízení podniku

Správní aspekt ESG (governance) se zabývá řízením podniku a transparentností ve vztahu k akcionářům a dalším zainteresovaným stranám, jako obchodní partneři, investoři a zaměstnanci. Správa, respektive řízení podniku v rámci ESG nastavuje struktury a ochranná schémata a poskytuje důležitá pravidla, kterými se mohou všichni a celá daná společnost řídit, jako je například celopodnikový kodex etického chování pro zaměstnance. Když vidíte, že se společnost zaplete do skandálu nebo má špatnou mediální publicitu kvůli internímu pochybení, je to obvykle důsledek selhání ESG správy.

Mezi klíčová témata v rámci ESG správy podniku patří struktura akcionářů nebo společníků, diverzita představenstva, respektive řídicích orgánů, odměňování vedoucích pracovníků, firemní politiky, podnikatelská etika a chování, daňová a obecně finanční transparentnost a strategie, řízení rizik, nekonkurenční praktiky, ochrana údajů, soukromí a kybernetická bezpečnost, definovaná struktura rozhodování ESG a mnohá další.

Řízení ESG se vztahuje na provádění rozhodování, dohled správní rady, pravidla, zásady a postupy v celém podniku týkající se ESG. Podniky se silnými postupy ESG správy mají obvykle odpovědné vlastníky a vedoucí týmy, jasné struktury odpovědnosti za ESG a strukturované kontroly vnitropodnikových procesů a postupů.

Když chce společnost svoje řídicí a správní mechanismy zefektivnit a uvést do souladu s ESG legislativou, obvykle podniká konstruktivní kroky v jedné nebo několika výše uvedených oblastí.

Využívání nezávislých auditorů, diverzifikace řídicích orgánů, zavádění opatření na ochranu údajů, zlepšení odpovědnosti vedoucích pracovníků nebo vypracování, aktualizace, komunikace a školení zaměstnanců o důležitých zásadách ESG jsou příklady řízení ESG v praxi.

Proč je správa v rámci ESG důležitá

Investoři, regulační orgány a zákazníci hledají společnosti, které prokazují správné finanční rozhodování a obchodní výkonnost a zároveň pozitivně přispívají k životnímu prostředí a společnosti. ESG správa zahrnuje mimo jiné řízení rizik a mnozí investoři a analytici ji považují za zástupný ukazatel celkové kvality řízení. Vzhledem k tomu, že správa a řízení podniků existuje déle než většina environmentálních a sociálních postupů, existuje mnoho historických údajů a výzkumů, které poukazují na úspěch a dlouhodobou hodnotu řádné správy a řízení. Řídící orgány podniků, vedoucí pracovníci a investoři by ji měli vnímat nejen jako metodu prevence a kontroly rizik, ale také jako zdroj příležitostí a konkurenčních výhod.

Závěr

Zkratka ESG se stala klíčovým pojmem ve světě investic a podnikání, přičemž environmentální, sociální a správní aspekty se staly nedílnou součástí hodnocení trvale udržitelných investic. Současné trendy naznačují rostoucí význam ESG faktorů a jejich integraci do investičních rozhodnutí. Investorům i podnikům samotným přináší ESG standardy nové výzvy a příležitosti. Význam těchto aspektů v rozhodování o investicích přináší příležitosti pro finanční zisk, zároveň však přispívá k lepšímu světu, ve kterém se budeme cítit dobře.

Vzhledem k rostoucímu povědomí o ESG faktorech, jejich významu a povinnostech z ESG legislativy vyplývajících, je klíčové, abychom pokračovali ve zkoumání a vývoji těchto konceptů. Pouze tak můžeme zajistit trvalý pozitivní dopad na naši společnost, životní prostředí a budoucí generace.

Ráchel Kouklíková,
právní asistentka

Mgr. Jakub Málek,
managing partner

Mgr. Kateřina Roučková,

advokátní koncipientka

[PEYTON legal advokátní kancelář s.r.o.](#)

Futurama Business Park
Sokolovská 668/136d
186 00 Praha 8 - Karlín

Tel.: +420 227 629 700

E-mail: info@plegal.cz

© EPRAVO.CZ - Sbíрка zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Konec „severních ateliérů“? Nový stavební zákon otevírá dveře k rekolaudaci ubytovacích jednotek na plnohodnotné byty](#)
- [Oceňování nemovitosti a přiměřená náhrada při zrušení spoluvlastnictví](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 33.: Prevence střetu zájmů \(jednatel × společnost\)](#)
- [Úročení jistoty \(kauce\), kterou skládá podnájemce nájemci - II. díl](#)
- [Když obecní pozemky již nemusí být obecní - institut mimořádného vydržení v obecním právu](#)
- [Střet zájmů členů volených orgánů obchodních korporací: pravidla, proces a následky](#)
- [Dvě kiwi denně: EU schválila první zdravotní tvrzení pro čerstvé ovoce](#)
- [Nová „tlačítková“ povinnost pro e-shopy](#)
- [Digital Omnibus: Revoluce v datech, nebo jen nová zátěž pro podnikatele?](#)
- [Darování pro případ smrti nemovité věci zapsané v katastru nemovitostí a určení výše odměny soudního komisaře](#)
- [Flotilová novela: Kdo a kdy musí nově získat licenci k distribuci pojištění?](#)